

POSTANOWIENIE

20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 20 sierpnia 2025 r. w Warszawie
wywołanym wnioskiem B.G.

o zbadanie spełnienia przez SSN Kamila Zaradkiewicza wymogów niezawisłości i
bezstronności w sprawie III CB 52/25

w sprawie z powództwa B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.
przeciwko B.G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

postanawia

I) odrzucić wniosek;

**II) o odrzuceniu wniosku zawiadomić Okręgową Radę
Adwokacką w [...]**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek pozwanego, zastępowanego przez adwokata A.H., o stwierdzenie istnienia przesłanek, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym wobec Sędziego Sądu Najwyższego Kamila Zaradkiewicza.

Wniosek zawierał żądanie stwierdzenia, iż sędzia Sądu Najwyższego Kamil Zaradkiewicz nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”), to jest wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowaniu po powołaniu. Jednocześnie we wniosku

sformułowano żądanie ewentualne, na wypadek uznania, że wniosek główny nie spełnia wymogów formalnych jego rozpoznania, o zbadanie bezstronności sędziego na podstawie art. 49 § 1 k.p.c.

Wniosek koncentruje się na okolicznościach powołania Kamila Zaradkiewicza na urząd sędziego Sądu Najwyższego w procedurze, która według wnioskodawcy miała być wadliwą. W ocenie pozwanego, akceptacja powołania na urząd w tej procedurze, ma podważać zdolność sędziego objętego wnioskiem do wydania bezstronnego i sprawiedliwego orzeczenia w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I.

Wniosek nie może być przedmiotem rozpoznania ze względu na jego wady konstrukcyjne.

Ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259; dalej: „ustawa nowelizująca”), z dniem 15 lipca 2022 r. dodano do u.SN przepisy art. 29 § 4-25, regulujące instytucję tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Podobny instrument został wprowadzony w tym samym czasie również m.in. w art. 42a § 3-14 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: p.u.s.p.). Wspomniane przepisy, które zaczęły obowiązywać z dniem 15 lipca 2022 r. są jedynymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, które umożliwiają kwestionowanie prawidłowości składu orzekającego w sądach powszechnych lub w Sądzie Najwyższym, poprzez formułowanie zarzutów względem prawidłowości procedury, w której sędzia został powołany.

Uzasadnienie ustawy nowelizującej wskazuje, że celem procedury badania niezawisłości i bezstronności sędziego przewidzianej w art. 29 § 5 i n. u.SN jest zapewnienie uczestnikom postępowania sądowego gwarancji procesowych pozwalających eliminować „jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie bezstronności i niezawisłości sędziego orzekającego w sprawie”, nie zaś umożliwienie kwestionowania przewidzianego przez ustawodawcę systemu powoływania sędziów. Dlatego, zgodnie z art. 29 § 4 u.SN, okoliczności towarzyszące powołaniu

sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności.

II.

Wniosek niniejszy pochodzi od strony postępowania przed Sądem Najwyższym, a zatem od osoby uprawnionej (zob. art. 29 § 7 u.SN) i zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 8 zd. czwarte u.SN został on sporządzony, podpisany i wniesiony przez profesjonalnego pełnomocnika. Poza tym jednak, wniosek nie spełnia pozostałych wymogów, o których mowa w art. 29 § 5 u.SN. Chociaż bowiem jest on jedynym przepisem, który pozwala na badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego (lub sędziego delegowanego do orzekania w Sądzie Najwyższym) wymogów niezawisłości i bezstronności ze względu na okoliczności towarzyszące jego powołaniu, to jednak w świetle art. 29 § 4 u.SN, możliwość rozpoznania takiego wniosku warunkowana jest dodatkowo wskazaniem okoliczności postępowania tego sędziego po powołaniu, oraz wykazaniem, że z tych względów, w kontekście okoliczności danej sprawy, w której wniosek został złożony, dojść może do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik tej sprawy.

Tymczasem we wniosku nie podjęto próby wskazania postępowania sędziego po powołaniu, które – w okolicznościach danej sprawy – mogłoby zostać poddane ocenie pod kątem możliwości naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego dodatkowo wpływ na wynik tej sprawy. Nie wskazano też wymaganych prawem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz mających związek z charakterem danej sprawy, a które muszą być obligatoryjnie wzięte pod uwagę przy takiej ocenie. Tymczasem przedmiotem badania może być jedynie dochowanie wymogów niezawisłości i bezstronności w kontekście konkretnej sprawy w takim sensie, iż ewentualne deficyty niezawisłości i bezstronności mogłyby oddziaływać na wynik tej konkretnej sprawy.

Konsekwentnie, wniosek nie zawiera również wskazania okoliczności uzasadniających żądanie, ani też dowodów na ich poparcie – w zakresie dotyczącym sposobu postępowania sędziego po powołaniu, jak i charakteru sprawy oraz wpływu na jej wynik (zob. art. 29 § 9 pkt 2 u.SN).

Wobec tych braków, wniosek o przeprowadzenie testu niezawisłości i bezstronności nie mógł zostać rozpoznany, ponieważ bazował wyłącznie na okolicznościach towarzyszących powołaniu sędziego, co – w świetle art. 29 § 4 u.SN – wyklucza możliwość jego merytorycznego rozpoznania.

Jeżeli wniosek jest niedopuszczalny, na podstawie art. 29 § 10 u.SN podlega on odrzuceniu nie zaś merytorycznemu rozpoznaniu na podstawie art. 29 § 15 u.SN. Odrzucenia wniosku Sąd Najwyższy dokonuje natomiast w składzie ukształtowanym na podstawie art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. oraz § 84 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Regulamin Sądu Najwyższego z 14 lipca 2022 r.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 29 § 5, § 9, § 10 i § 24 u.SN w zw. z art. 397 § 1 k.p.c. oraz § 84 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Regulamin Sądu Najwyższego z 14 lipca 2022 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 806) orzekł jak w pkt I sentencji, zaś w pkt II sentencji orzekł na podstawie art. 29 § 11 u.SN.

(M.M.)

[a.ł]